Так як зо сходом сонця починається новий день,
Так же Суспільний Кредит пічне нову еру.

As the rising sun proclaims the new day,
So will Social Credit proclaim a new era.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ
The SOCIAL CREDIT

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ В КАНАДІ — THE ONLY UKRAINIAN SOCIAL CREDIT PAPER IN CANADA.

РІК І. ЧИСЛО 2. — ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 4. БЕРЕЗНЯ, 1937. — EDMONTON, ALBERTA, MARCH 4, 1937. — No. 2. VOL. 1.

Премієр Ейбергарт пояснює причини припізнення введення в життя Суспільного Кредиту

Запрошує, щоб виборці висловлювали свої погляди

ВМІЖЧАСІ УРЯД БЕЗУПИННО ПРЯМУВАТИМЕ ДО НАМІЧЕНОЇ ЦІЛИ; ОБСТАВИНИ Є ГІРШІ ЯК БУЛИ ПРЕДБАЧЕННЯ.

Премієр Вилліям Ейбергарт, у неділю по полудні сказав своїм слухачам через радіо, що хоч введення в життя Суспільного Кредиту для Алберти є припізнене, його Уряд бореться в напрямі до наміченої цілі, яку сподіється осягнути в недалекій будучности.

Він запрошує своїх виборців, які вибрали його уряд у серпні 1935 р., щоб висловили свої бажання — чи вони хочуть нової партії й чи хочуть нового провідника.

Причина цього бажання премієра є та, що він приобіцяв виборцям, що докладатиме всіх старань, щоб ввести в життя Суспільний Кредит до 18 місяців, або зробить заяву, що він не може.

Наступно є подані точні слова його промови:

"В часі провінціяльних виборів в Алберті перед серпнем, 1935 р., я зробив ясне приобіцяння. Я не робив його в цілі одержання вашої піддержки, але тому, що я хотів вияснити Вас, що Ви не помилитесь даючи нам честь Вашого довіря. І це Ви прекрасно виконали.

"Я вірю, що обіцянка, то є контракт, який повинен бути сповнений, якщо можливо, і моїм наміром є сповнити свою обіцянку сьогодні.

"Я щиро приобіцяв тим, що піддержували нас, що за 18 місяців я буду пробувати ввести в життя Суспільний Кредит в Алберті й якщо з якої причини це буде неможливе, то я виразно заявлю це й поставлю справу в їх руки, чи я дальше маю продовжати зо своїми спробами, або чи мав би я зрезигнувати.

"Наступного вівтірка, 2. березня, проминне 18 місяців, й як Ви знаєте, помимо всіх наших старань і спроб, нам неможливо було ввести в життя Суспільний Кредит, як ми сподівались. Можливо причини нашого неосягнення є для Вас ясні. Противники й всяка перепонна тактика є завзятша як ми предбачували. Підупадки на здоровлю, резигнації й інші причини всі перешкодили нашим плянам.

"Все таки, нехай буде як буде. Факт лишається, що ми не були всилі осягнути того, чого ми сподівались у наміченому часі.

"Я тому одверто подаю факт, у сповненню своєї обіцянки, й я сподіюсь почути від тих, що піддержують нас і симпатизують з нами, що вони бажають, щоб ми робили? Я не питаю наших опонентів, що вони думають, бо вони не мали нічого спільного з нашим вибором і не мали нічого спільного з моєю обіцянкою.

"Я сподіюсь, що президент кожної округи, пізніше, коли дорога й погода позволять на це й коли теперішна сесія парламенту скінчиться й буде відома всім, скличуть окружні збори всіх суспільно-кредитовців що є тепер зареєстровані й висловлять свої рішення в цій справі в формі резолюції.

"Я піддаю гадку, що непотрібно переводити голосування, аж у першому тижні в червні. Вміжчасі, ми будемо радіти, якщо одержуватимемо резолюції від груп, щоб помогли нам у цьому часі напруження.

"Позвольте мені запевнити Вас, що ми не піддаємося піднесши руки вгору. Багато кажуть нам, що ми не повинні навіть турбуватись жадними політичними обіцянками, бо їх ніхто ніколи не додержує. Але моя обіцянка не була політичною, ані нічим подібним. Я щиро говорив і хочу придержуватись цієї засади надальше.

"Якщо наші виборці бажають іншої партії, або іншого провідника, то я бажав би це знати.

"Ми стаємо чимраз більше переконані, що новий економічний порядок може лише бути введений невпинною і невгамовною працею, аж поки наш загал пізнає її дійсну й повну вартість. Ми дальше бажаємо продовжати наші спроби й старання й тому ви є запевнені широго уряду.

"Ця справа є виключно в руках наших членів і симпатиків, чи вони бажають дати нам довший мандат, або напрямні іншої лінії. Вміжчасі, ми прямуємо вперед."

ПРОГОЛОШЕНО МОРАТОРІЮ НА СТАРІ ДОВГИ НА 60 ДНІВ

"Проголошено мораторію на старі довги, котрі приходили під акт зменшення процентів, котрий-то акт уневажнив суд. В міжчасі робиться все, що можливо, щоб улекшити тягар довгів і процентів, що спав на плечі албертійського загалу не через їх власну вину. Можливо, що більша частина дійсного "принципалу" згаданих довгів буде сканцельована. Правдоподібно, що рішення судді в повище згаданій справі піде до найвищого суду.

Ніхто не може сказати, що премієр Ейбергарт й його Уряд не пробують помагати покривдженим.

АЛБЕРТА ІГНОРУЄ СУДОВЕ РІШЕННЯ

Албертійський Уряд минувшого року знизив проценти на провінціяльних бондах із 4.8% на 2½%. Організація під іменем "Індепендент Ордер оф Форестерз" не годилася прийняти такого знизку й справа була подана до суду і певна річ, що рішення суду вийшло проти Уряду. Та хотяй рішення було таке, Албертійський Уряд тримається своєї засади й повних відсотків процентів не платить. Після албертійських статутових точок треба одержати позволення від уряду, щоб той самий уряд можна подати на суд, щодо примушення заплати цілої платні, небто близько 5 відсотків. Цього тижня, Уряд платить 2½ відсотки на бондах, хотяй суд відкинув право еймусового зниження процентів.

ЗМІНА РОКУ ДЛЯ АВТО ЛАЙСЕНСІВ

Зміна року для авто "лайсенсів"-уже ввійшла в силу й тимчасові лайсенси є видані на час від 1 січня до 31 березня. З днем 1 квітня лайсенсовий рік пічнеться" й від того часу річні лайсенси будуть видаватися за усталену ціну. Фармері й інші, що не будуть уживати своїх авт по місяці грудні, зможуть звернути свої плити до департменту й їм звернеться 20% їх грошей назад.

ГАРГРЕЙВ ВІДЇЗДЖАЄ ДО АНГЛІЇ

Доносять з Отави, що Іван Гаргрейв, котрий брав участь в плановій провінціяльній комісії відїзджає до Англії!

Він каже: "Я відїзджаю тому, що не чуюсь всилі, що можу зробити що в теперішних часі."

Загально Суспільно-Кредитовцям Алберти цікаво, що саме він під тими словами розуміє!

Гаргрейв зо своєї власної волі приїхав до Алберти і підчас його побуту був запрошений до Планової Комісії, але без жадного винагородження.

Цікаво, що скаже опозиція про його виїзд з Канади. Кредитовці кажуть йому: "Гуд бай, Іване!"

СЕНАТОР БУРНЗ ПОМЕР

В своїм домі в Келгарах, умер у 81 році життя сенатор П. Бурнз. Він оставив мастку на близько 7 мільйонів долярів.

ПІДВИСШЕННЯ КОРПОРАЦІЙНИХ ПОДАТКІВ ПІД ДИСКУСІЄЮ

Після брали під увагу справу податкування банків і асекураційних компаній і прийшли до заключення, що є конечно підвисшити їх корпораційний податок. Пропонується піднести цю справу так, щоб наложений податок від банків приносив дохід у сумі $268,000 місто $70,000, і від асекураційних компаній, щоб приносив 180 тисяч дол. місто $100,000.

В минувшині, банки платили податок від свойого майна, а тепер пропонується, щоб вони також були уподатковані на їх капітал.

АЛБЕРТА ТВОРИТЬ БЮРО ДЛЯ СПРОДАЖІ ФАРМЕРСЬКИХ ПРОДУКТІВ

Албертійський Провінціяльний Уряд уводить законопроект, який мав би створити бюро експорту й імпорту, якого ціллю є перепродувати фармерські продукти.

Фармері будуть кооперувати тільки з власної волі зо згаданим бюром. На підставі того закону, фармері будуть продавати частину свого продукту за албертійський кредит, (албертійські гроші), по приписаній ціні, а бюро буде перепродувати за канадійські гроші, щоб набути таких продуктів, яких не виробляє провінція.

Торговельні склади (голсейлз) і склепарі можуть набувати позаграничні товари почерез таке бюро і розпродувати для загалу за албертійський кредит.

Коли люди будуть мати в посіданню албертійський кредит (гроші), тоді можуть набувати річи 10% тамше як за канадійські гроші. Ця метода уживання албертійського кредиту буде включати рівно-ж і дивіденди.

"Алберта робить сьогодні те, що домінія буде робити завтра."

ЗМІНА ЛАЙСЕНСІВ ДЛЯ ТРОКІВ

Під теперішний час покликається властителів троків на деякі переслухання. Важна точка в цьому є стримати компетицію в оперуванню троків. Пропонується вложити для них ціну для перевозу товарів. Ті, що мали лайсенси не будуть мати клопоту одержати їх знову, але ті, що бажають на буду че мати троки на околицях, де лайсенси для теперішних власників будуть видані, не зможуть так легко одержати позволення, хібащо замало власників буде знаходитися в околицях.

ПРИГАШЕННЯ АВТОМОБІЛЕВИХ ЛЯМПІВ Є ПРИМУСОВЕ

На підставі великих випадків і каліцтв, які були спричинені легкодушними їздцями автів, Албертійський Уряд уводить акт, що змусить кожного їздця пригашувати свої світла, коли їздить у ночі. Цей акт рівно ж змушує мати добрі й певні гальми в автах. Коли люди будуть підлягати такому законові, то всякі каліцтва зменшаться на велике число.

До Українців Алберти

В. ТОМИН
член албертійської легіслятури на округ Гвитфорд.

Новина про появлення першого числа часопису "Суспільний Кредит", в українській мові, справила мені велику приємність. Маю велику надію, що почерез такий середник наше громадянство зможе багато довідатись про засади цього нового та здорового економічного руху.

В недалекому часі, ми будемо мати нагоду побачити першу серйозну спробу в Алберті, цих економічних засад. Це є перший раз у нашій історії, що ми, для кого є можливе творення та вживання кредиту, яким розпоряджає провінція, будемо мати нагоду користати з його результатів.

Заведення ладу Суспільного Кредиту є покищо припинено на короткий час, не через брак наших старань, але через уплни ви, які є понад нас і над якими ми ще не маємо контролі.

Я вірю, що найбільша перешкода на дорозі поступу є довги й проценти, а проценти є безумовно найгіршим лихом. Люди не можуть платити довгів, коли вони не мають чим. Уряд, бачучи це лихо, пробував врятувати горожанів Алберти. Хоч недавно, закон зниження довгів був уневажнений судом, то ще й певне є інші способа й нагоди для осягнення наміченої цілі.

Ще ніколи не було такої надійної будучности перед нашим загалом, як є в теперішний час. Албертійське громадянство побачило, що теперішний уряд Алберти робить усе, що лиш можливо, щоб врятувати його від тої економічної панщини.

Партійна опозиція та її часописи, робили й роблять все що в їх силах, щоб закрити, або не споминати користий, які зробив наш уряд й в цей спосіб ворожо-настроїні партії припиняють дійсний поступ.

З цієї причини я лиш щиро піддержуватиму часописи, котрі оминають повищу згадану тактику, проголошують правду й дають признання, де признання належиться.

Я маю надію, що албертійські горожани, не лиш із виборчого округа Гвитфорд, але всі із цілої Алберти будуть підтримувати теперішний Албертійський Уряд за його спроби, й дасть йому повну кооперацію, а будемо мати нагоду побачити корисні зміни для нас у дуже короткому часі.

Думаю, що цей часопис Суспільного Кредиту, буде давати нашим українським громадянам правдиві факти й докладні інформації. Я бажаю бачити, щоб наші люди якнайкраще піддержували цей часопис, так, щоб було можливо його побільшити.

Желаю всім виборцям в Гвитфорд окрузі й усім українцям Алберти, якнайкращих побажань.

ПАВЛО ЛЕСЮК ОДЕРЖАВ УРЯДОВУ ПОСАДУ

П-н Павло Лесюк, широше знаний український учитель із околиці Мондер, недавно одержав урядову посаду в албертійському уряді, коли його покликано на позицію інспектора муніципальних справ. Громадянин Лесюк був один із чотирьох проспективних кандидатів із рамени Суспільного Кредиту в минувших провінціяльних виборах на Вікторія округ. Хотяй він не одержав офіціяльної кандидатури він працював за піддержанням п. Калверта, котрий через рішаючий комітет був вибраний кандидатом і котрий при помочі п. Лесюка став вибраний послом до албертійського парламенту. Від самих початків розвою С. К. п. Лесюк брав активну участь у поширенню нової економічної системи.

Бажаємо йому якнайкращих успіхів на його новій посаді.

ПРИХІД ДО ПРОВІНЦІЯЛЬНОЇ КАСИ З ТАКСІВ

Албертійський прихід з такси є ось такий:

З такси залізниць	$342,300.00
З корпораційних компаній	$699,807.00
З авто лайсенсів	$834,781.00
З авто-троків	$299,363.00
З лайсенсів їздців	$121,939.00

А торговельний податок двох відсотків принесе $784,000.00

11 ШКІЛЬНИХ ОКРУГІВ

Від коли теперішний уряд зістав вибраний, котрий на своїй першій сесії перевів закон у справі побільшення шкільних дистріктів, то до цієї пори зорганізувалося одинайцять великих округів, котрі включають коло 800 звичайних малих дистріктів. Бачимо вдоволення по околицях, що така зміна переведення й практичність доказує, що цим способом ощаджується багато грошей й можлива є легша контроля адміністрації в освітних справах.

В ПЕНИ МАЙНІ ЕКСПЛЬОЗІЯ ВБИЛА ОДНОГО ЧОЛОВІКА; ПЯТЬ РАНИЛА

Експльозія газу, в Пени майні, 15 миль на північ від Едмонтону, 20 лютого, смертельно ранила Еміля Чехніту, який умер у понеділок, у шпиталі, дня 22 січня. Його знайдено покаліченого й непритомного й він до смерти вже не вернув до притомности. Інших п'ятьох: Микола Трач, Микола Крисько, Август Ореховський і Джек Джексон лежать у шпиталі серіозно покалічені, а Юрій Сенюк, менше покалічений лікувався в дома.

24 години перед експльозією втопився в тій самій майні Михайло Битчук.

Уряд Суспільного Кредиту йде вперед! Збудування нового економічного ладу запевнене!

Суспільний Кредит

УКРАЇНСЬКИЙ ДВОТИЖНЕВИК

видається в Едмонтоні що-другого четверга в інтересах Суспільного Кредиту й українського загалу в Алберті.

Видає: В-тво Суспільного Кредиту

Директор: Д. М. ПОПІЛЬ, Посол до Албертійського Парламенту.

Редактор: А. Г. ГЛИНКА.

Передплата $1.00 річно, 5ц. поодиноке число.

Адреса:
The Social Credit Publishers
[illegible]
Edmonton, Alberta
— або —
The Social Credit Publishers
Box 117
Waskatenau, Alberta.

The Social Credit

A semi-monthly Ukrainian paper published in Edmonton every second Thursday in the interests of Social Credit and in the interests of the Ukrainian people in the Province of Alberta.

Published by: The Social Credit Publishers

Director: J. M. POPIL, M.L.A.

Editor: A. H. HLYNKA.

Yearly Subscription $1.00

Address all correspondence to:
The Social Credit Publishers
[illegible]
Edmonton, Alberta
or
The Social Credit Publishers
Box 117
Waskatenau, Alberta.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЧЕТВЕР, 4. БЕРЕЗНЯ, 1937. РІК 1. Ч. 2.

МІЖ ДВОМА КЛАСАМИ

Безумовно, що Албертійський Суспільно-Кредитовий Уряд є одним із найважніщих урядів, який коли був вибраний в Канаді. Що більше — цей Уряд стоїть перед найбільшими завданнями перед якими коли знаходився канадійський загал. Він представляє собою провід боротьби тих, що хотять освободитись від покривджень, від висмажень і від експльоатації фінансистів. Цей Уряд заводить боротьбу проти панучої класи, класи котра висмажує послідні соки з широких мас Алберти. Ось це є дійсний образець існуючого стану.

Премієр Ейбергарт і його Уряд є одинокі, що дали вивов девним пережитим точкам канадійської конституції. Премієр Ейбергарт каже, що не канадійський загал має служити конституції, але конституція має служити для добра загалу. Він дав подібний вивов "законам", які також стають на дорозі до поступу. Він каже, що не загал має служити законам, ради законів, але закони мають служити загалові, ради загалу.

Коли ми слідимо ближче за роботою, яку робить С.К., а роботою, яку роблять ті, що докладають усіх старань, щоб збити його з дороги, то ми бачимо, як героїчно премієр Ейбергарт і його Уряд бореться за інтереси суспільства. Ми бачимо, як щиро премієр керується бажаннями загалу й як загал його піддержує. Бачимо з промови премієра, поданої на першій сторінці цього часопису, що він щиро віднісся до загалу, щоб загал висловлював свої думки, а він дальше готов пробивати скалу, в цілі освободження албертійського суспільства з економічної неволі. Так, як поступає Ейбергарт, може поступати лише велика людина, людина світового значення.

Премієр Ейбергарт заводить боротьбу в цій переходовій добі з гидрою фінансів, котра не має жадної шани ні поваги до людського життя, котра немає сумління, котра не знає на плач і терпіння убогих дітий, матерей, старців, та котра не дбає, що станеться з підростаючою молоддю перед котрою немає жадної будучности, під теперішним ладом грошевої системи. Сотки тисяч безробітних, обдертих, не мають найменшого забезпечення, ні на сьогодні, ні на завтра. Це є ті робітники, котрі дали все що мали, для цієї країни; котрі працювали ціле своє життя й віддали своє здоровля в користь збудування Канади — з чого скористало лише кілька одиниць, фінансистів. Засади теперішньої економічної системи є злі й їх мусить змінитися, якщо загал хоче жити!

Скільки, сьогодні, є фармерів про котрих ми знаємо, що після кривавої праці 25 до 40 років вони остали вигнані зо своїх фармів, не через власну вину. Вони віддали все своє здоровля, свою молодість, свої літа. Застановімось над цією трагічною дійсністю, що ні батьки, за десятки років їх гіркої праці, не змогли лишити нічого своїм дітям у спадщині! Їх діти починатимуть там, де починали вони 25 до 40 літ тому назад.

Чи ж можна думати, що будучність цієї молоді є запевнена в руках фінансистів і партій, що їм служать? Чеканням ніколи ніхто нічого не здобув.

Жадна чесна людина не може сказати, що премієр Ейбергарт і його Уряд Суспільного Кредиту не роблять, що в їх силах, щоб поліпшити існуючий стан.

Тут іде боротьба між двома класами, між тими, що контролюють все для власної користи, а тими, що хотять жити. По котрій стороні Ви, шановний читачу?...

Боротьба — за хліб для всіх, за одіння й за справедливість це засади, за які бореться премієр Ейбергарт і його Уряд!

* * * *

"Something for Nothing"

Часто приходиться нам чути слова: "Something for Nothing", від тих, що десятками років задармо здерають усякі користи з Алберти. Та дивує нас найбільше те, що дехто з загалу потягає за ними. Чиж фінансисти й їхні помічники, політикери, не дістають "something for nothing"? З якої ж заслуги доходи з провінції мають належатись їм, а не загалові? Чи ж не належаться вони суспільству цієї провінції, за те, що воно її збудувало? За десятки років праці загалу дивіденди спадщини належаться йому, але щоб фінансисти діставали: "something for nothing!"

ПРИМУСОВІСТЬ

Наступний лист є написаний І. Г. Анвіном, членом легіслятури на округ Едсон, у відповідь на редакційну статтю, що була появилась в Едмонтон Джорнал. Джорнал звернув цього листа назад відмовляючись помістити його.

Едмонтон, Алберта,
29. січня, 1937.

Редактор
Тудей енд Тумороу.

ДОРОГИЙ ПАНЕ:

Едмонтон Джорнал із 28 січня помістив редакційну статтю під наголовком:

"Менше радикальні Суспільно-Кредитовці не повинні змовчувати."

В части вона каже: Цей часопис не може вірити, щоб було яке поважне число симпатиків Провінціяльного Уряду, які бажали б, щоб Уряд брався за примусовість, або, щоб давати виновування конституції у введенню Суспільного Кредиту в життя. І тепер якраз, є слушний час, для тих, що не годяться на такі методи, показатись і висказати свої погляди виразно й одверто. Якщо вони цього не зроблять, то премієр і його співпрацівники, в кабінеті й легіслятурі, можуть виробляти собі поняття, що радикальна група репрезентує більшість їх загалу й відповідно до цього виробляти(?) свої плани.

Це було б примушення до анархії й могло б закінчитись кровопролиттям...

З цього виходить, що Джорнал наче б обходило те, що могло б статися, коли цей Уряд переведе в життя план Суспільного Кредиту.

"Це може бути проти конституції."

"Виглядає, що це є примусовість."

Автор згаданої редакційної статті не може мати жадного поняття про примусовість під якою наш загал живе сьогодні.

(1) Самітні мужчини МУСЯТЬ іти на фарму, або будуть скреслені з допомоги. — Ордер Домініяльного Уряду.

Репорт в Едмонтон Булетин із 27 січня, 1937, каже: "На конвенції Албертійської Робітничої Федерації сказано, що Уряд дав до зрозуміння мужчинам, що вони або МУСЯТЬ брати роботу на фармах, або будуть скреслені з рядів допомоги.

Вл. Др. Крос, сказав, що це є загальне правило. В формуванню агріменту з домініяльним найстаршим Урядом (в Отаві) включено точку, що чоловік МУСИТЬ брати заняття, яке йому призначається, або буде скреслений з допомоги.

Не було жадної інвестігації, щоб викрити, для чого ті мужчини найкраще надавались би. Тут не було вибору, але одверта ПРИМУСОВІСТЬ іти на фарму.

(2) Жонаті мужчини з їхніми родинами є ПРИМУШЕНІ існувати на менші скількости гроша, як є конечне до життя.— Вислід цього є — зморення дітий.

(3) Наші головні продуценти є ПРИМУШЕНІ платити високі проценти, високі податки, з головною цілю позбавити їх всего, на що вони тяжко працювали. — Домініяльний Уряд піддержує це.

(4) Мужчини й женщини зближаючись до 70 року життя є ПРИМУШЕНІ жити на пенсії в сумі $20.00 на цілий місяць. —Пенсія для старців.

(5) Існуючі тарифи ПРИМУШУЮТЬ людей в Західній Канаді платити великі суми грошей східним фабрикантам не дістаючи нічого в заміну для західних провінцій.

(6) В 1914 р. державний довг домінії був . $544,391,369.00
Вже в 1926 р. він підійшов до $2,768,779,154.00
Між 1914 і 1936 уподатковані заплатили
в формі процентів і принципалу ... $2,711,021,805.00
А в 1936 році ми знаходимо, що державний довг досягнув кольосальної суми $3,432,000,000.00

І оподатковані канадійці є ПРИМУШЕНІ дальше платити цей процент.

Я є тої опонії, що треба ужити деяких примусовостей, щоб можна було змінити цей стан речей, так, щоб спинити це безнастанне точення крови з нашого загалу й з відважним урядом це зробилось би.

(7) Мужчини й жінки ПРИМУШЕНІ працювати за таку низьку платню, що є неможливо держати голови понад воду. Все це виробляє тенденцію у сторону злочинства.

Повище наведені точки представляють лише частину речей до яких наш загал є ПРИМУШЕНИЯ. Та ще, автор редакційної статті каже: Якщо примусовість знаходитиме місце у введенню Суспільного Кредиту в життя, то воно може привести до анархії й кровопролиття.

КРОВОПРОЛИТТЯ! Чи ж теперішня ПРИМУСОВА грошева система й безглузні поняття пробування продавати більше як треба купувати, й чужий заграничний торг, вже не спричинив анархію й тисячі найкращих молодих хлопців, зо всіх країв, умирають на чужих полях битви? Так, це дійсно було б трагічно — принайменше автор редакційних статей так думає — якщоб Албертійський Уряд вживав примусовости для введення в життя вище наведених точок й замів принципи Суспільного Кредиту, так, щоб люди могли жити гідним життям і могли бачити як діти їх виростають у кращих обставинах, що держали б щось для їх будучности.

В неділю, 17 січня, 1937, в годині 8:45 вечером, Канадійська Радіова Корпорація передала в своїй програмі слова: "Злочинство між молоддю в Канаді побільшилось з депресією. В дослідженнях знайдено, що ці молодці були звичайних і надзвичайних здібностей." Чому такий стан речей існує? Чи ж не є це з причин короткозорости всіх попередніх урядів щодо їх обов'язків, для добробуту молоді, котру тою ж короткозорістю примушено розходитись, як згадано в радіовій програмі?

Покликатись на давні, давні, часи й доказувати, що молодь робила колись є пусте глупство. Тоді робота була й молодь завсіди була готова йти до роботи. Великі поїзди переповнені робітниками на жнива їхали на захід що осени. Кілько років як не скінчилось і чому? Чи не є тому, що машинерія стала більше удосконалена. З причин комбайнів й інтродукції менших молотільних машин немає потреби привозити більше робітників на Захід. І так воно є у всіх індустріяльних лініях. Довідуємось з Лондону, Англії, що наука є вжита у введенню першого принципу оборонної воєнної конечности. Чому не можна б було вжити науки для поліпшення теперішних обставин у яких знаходиться велике число загалу сьогодні? Машинерія викинула людину з заняття й уряди не бачили досить далеко наперед, щоб приготуватись до надходячої зміни. Виглядає наче б все, що домініяльний уряд може придумати є збалянсувати торговлю, проценти мусять платитись, чи вони є неможливим тягарим для більшости людей чи ні; люди мусять працювати чи є робота чи ні й ще за найменшу платню.

Джорналові казати, що ми примушали б до анархії й кровопролиття — якщо ми введемо в життя Суспільний Кредит, навіть якщо прийшлося б примусити тих, що нищать гроші, щоб вони перестали експльоатувати наших людей — є в моїй опінії пробуванням казати загалові цієї провінції: "Не пробуйте поліпшувати свого стану, бо фінансисти не будуть цього любити." Люди хіба нехай лишаються жиючими мерцями й нехай чекають аби щось сталося, а прийде друга війна й тисячі наших найкращих молодців згинуть. Кровопролиття, ах, кажете? Буде менше кого годувати й буде менше заняття й ми вийдемо з депресії — це їх опінія.

Канада має величезний маєток, але уряд вибраний людьми позволяє приватним корпораціям перетворювати цей маєток у "рекет". Канада має також велике число мужчин і женщин зо знанням ведення банкового діла котрі сьогодні працюють для приватних корпорацій. Домініяльний уряд повинен зробити те, що він прибічця канадійському загалові, а саме, постаратись, щоб гроші служили нам, а не, щоб ми служили грошам. Щоб зробити це, муситься доглянути, щоб кредит краю був вживаний в користь людей, а не в користь кількох приватних осіб. Нехай уряд поставить у заняття тих людей, що мають банкове знання, й дасть їм досить добру платню для підбадьорення їх в їх роботі й нехай вони управляють й розпоряджають кредитом цієї країни в користь загалу. Коли це буде зроблено, такси й проценти зможуть бути цілком скансельовані й Канада зробить поступ, після її можливостей, продукуванням дійсного майна й услуг, і в моїй опінії рівень життя в Канаді піднесеться 300% ще первого року

І. Г. АНВИН, M.L.A.

Перебрано й переведено з пошаною до п. Анвина й "Тудей енд Тумороу."

Дво-тижневі коментування Д.М. Попеля, M.L.A.

КРЕДИТ І ВИМІННІ СЕРЕДНИКИ

Весь кредит є суспільний кредит. Під ним розуміємо, що весь кредит є створений людьми працюючи разом як продуценти й споживачі в зорганізованій цілости. Цей кредит є конечний для виміни продуктів, праці й послуг [illegible] ня. Багато людий дивляться на слова "Суспільний Кредит" як на назву політичної партії, але його не треба так розуміти, бо це відвертає увагу від дійсного значення слів "Суспільний Кредит".

Коли ми продаємо товари, услуги або інструменти кредиту, як на пр. бонди, морґеджі і т. п., ми майже у всіх случаях одержуємо заплату в формі чека, або "дрефта", або в формі кружлявого гроша (грошей і банкнотів). Це саме робимо коли купуємо яку річ. Ці чеки, дрефти й кружляючі гроші є речі, які є вживані для передачі власности — це значить — передаючи річі, услуги й інструменти кредиту від одної особи до другої. Із цієї причини, чеки, дрефти й гроші називаємо середниками виміни. Вони є середниками при помочі котрих зміна власности, чи посідости, мінється.

Чек або дрефт вживається лише для одної трансакції (виміни) й коли ця передача власности є скінчена чек або дрефт канцелюється й він перестає кружляти. Чек вживається для льокальної або державної трансакції, але дрефт вживаємо у міжнародних вимінах, коли річи продаємо другій країні, або коли ми купуємо річи з другої країни.

Коли центи або банкові посвідки (гроші) вживаємо, як середних виміни, їх можна вживати у кількох трансакціях. Вони звичайно переходять з одних рук до других, до банку й знову кружляють дальше й остаються в церкуляції аж доки не знищаться ужитком. Тоді їх перетопляється й нові виробляється на їх місце.

Із вище сказаного бачимо, що є два головні роди середників виміни, або грошей. Є кружляючі гроші (гроші й банкові паперові гроші) і є банкові гроші (чеки й дрефти).

Для виплачення чеком або дрефтом за товари, услуги, або за інші інструменти кредиту, (як шери, бонди, морґеджі і т. п.) є потрібно для людини, котра пише чек, або дрефт, мати в банку кредить на конто котрого чек, або дрефт пишеться. Є деякі особи, що мають сталий кредит у банку котрим вони роблять бізнес.

Коли така особа бажає користати з цього кредиту, що вона має в банку, через кілька місяців, все, що потрібно йому робити є дати нот до банку на тільки місяців, як він бажає, щоб вживати кредит. Банкір обтягає певний процент вартости цього нота й ставить оставшу частину на кредит цієї особи. Нот на 6 місяців на суму тисячу долярів на 6% дасть $970 банкового кредиту й дасть можливість людині писати чеки й дрефти на скількість цієї суми. Ці чеки або дрефти дається другим, котрі складають їх на свій кредит у банку. В курсі бизнесу цей кредит кружляє від одного банку на рахунок кредиту одної особи і т. д., аж поки позички на тих $1,000.00 не заплатить особа, що її позичила й тоді згадана сума кредиту (банкового кредиту) нищиться. Банок звичайно відновляє цей кредит знову відновленням нота. Всі банки в державі й всі їх галузи працюють разом як один банок. Вони обмінюються банковими грішми одні й другі, наче б вони всі видані одним банком. Вони мають місце упорядкування в кожному більшому місті, для упорядкування чеків. Вони всі належать до одної організації під назвою "Кенейдієн Бенкерз Асосіейшен".

Новик й модерних поглядів економісти кажуть, що коли банки так легко можуть давати кредит продукуючому й споживчому суспільству, то бизнес мусить бути добрий. Коли банки не так вільно видають кредит й коли вони позволяють щоб тут користали міжнародні банкірі й фінансісти, то тоді бизнес є злий й починається скрутний час.

ПОСЛИ РІШИЛИ ПРОТИ ГАРГРЕЙВА

Іван Гаргрейв, із Лондону, прибув до Алберти зо власної волі й був покликаний урядом подати деякі інформації, для комітету, котрий формував план Суспільного Кредиту, для Алберти. В цьому плані знаходиться девять важних точок в котрих включена підстава заведення нової системи. Пару разів Гаргрейв був покликаний брати участь у плануванню й мав затриматися в Алберті до якогось часу по укінченню сесії, однак він нараз відїхав до східної Канади і тепер звідти провадить противну пропаганду. Виглядає, що причиною його виїзду є його невгода доручити премієрові репорт, котрий малося подати до преси, щоб вирівняти новинки, котрі появилися в пресі завдяки йому.

Через послідних пару днів Гаргрейв посилав телеграми з Отави й заявляв, що бажає помагати в напрямі Суспільного Кредиту, але не може кооперувати з премієром. Бажаємо подати в цій справі наступні точки нашим читачам до роздумання:

Чому телеграми відносилися до послів, а не до Уряду? З якої причини він прибув з Англії, чи то правда, що його хтось вислав до Алберти? Чи правда то, що він одержав позичку без відсотків на тій підставі, щоб її не віддавати? Чи він говорив кому, що одинокою цілею його прибуття було старатися розбити Уряд? Чи то правда, що були плани про контракт і про організаційну контролю преси, котрими то способами можна було зробити великі гроші? Чи він мав яке діло з чоловіком, котрий зветься Морфі й яка ціль його була в тому ділі?

Коли Уряд і посли рішили, що він є невідповідний для помочі албертійцям, то чому він дальше намагається вертатись та посилає телеграми?

ДВА-ПРОЦЕНТОВИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ПОДАТОК ПІД ДИСКУСІЄЮ

З огляду на те, що два-процентовий торговельний податок приніс лише $784,000.00 місто яких $2,000,000 як були сподівання, уряд задумує цілком відкинути цей податок, однак, з огляду на брак $3,000,000 для вирівнання буджету є неможливо цього зробити ще тепер. До зниження приходу причинилось те, що уряд виключив багато річей і товарів на котрих податку не бралося. Здається, що буде зміна в формі колектування цього податку. Задумують перепроваджувати що колекту через продаж карток. Річи виключені від податків будуть: споживчі продукти, шмаття й фармерська машинерія.

Провінція Алберта є змушена це збирати цей податок позаяк, тому, що великий тягар "реліфу, насіння й паші та посухи в полудневій частині нашої провінції спали на плечі уряду.

В Саскачевані й Манітобі пробують наложити один-процентовий податок на всім, не виключати жадних товарів і річей.

Др. Йосиф Мегас
Оператор, Лікар, Акушер
і лічить венеричні недуги.
ЕКС-РЕЙ МАШИНИ.
10164a - 101 ST., EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24043

—ТЕЛЕФОНИ—
Офісу 21313 Рез. 32514
S. A. G. BARNES
загальний агент від
Асекурацій — від огню, на життя, на випадки й хронічну слабість й авта.
Продає бонди—дає поради в фінансових справах і т. і.
Офіс: 501-2-3 Agency Bldg.
10057 Jasper Avenue
EDMONTON -:- ALBERTA

Л. Д. С.

Десять вечерів про Суспільний Кредит

Виходячи зо становища, що український загал не лише в Канаді, але й в провінції Алберті, є заслабо ознайомлений з принципами "Суспільного Кредиту", де дуже часто протиставиться до албертійського уряду, який одинокий в світі старається ввести, або зреалізувати теорію "С.К." в практичнім життю.

Приходиться нам чути навіть певних глупенних критиків, які стараються підкопати принципи С. К., але оминають, свідомо чи не свідомо, те ядро пояснення, якого загал, а особливо український загал вимагає.

Тому на сторінках нашого часопису, є конечне старатися по основати дійсні принципи "С. К." в зрозумілій народній мові після теорії, яку злагодив ініціятор геніяльної думки — Мейджор С. Г. Доґлас.

ПЕРШИЙ ВЕЧІР

Дія І.

В домі добр. Котинюле—(К). Приходить його сусід Побійнос (П).

П: — Ну, і справді, сусідо, як би не оця кріза, то Ви не запросили б мене, ані раз-в-рік до себе на балачку. — Я був би цілком не прийшов, але Ви мене нагадали мені за Сосіяль Кредит, так скортіло мене дещо Вас послухати й поспитати.

К: — Та то правда, що мало сходимося. Як бувало колись, то землю й носом поров, аби тих величних купицю награбати. Не одим камінь, корч, ліси — все перекинув, та думав, що там грошики, золото буде, так, що ні сват ні брат, ані сусід не був у голові. Ну, та що з того, хотяй гониш через 40 літ у погоні за долярами, та принінці бачу, що мало їх так забагато як впершу. — А знаєте сусідо, через то я й Вас запросив, щоб поговорити дещо про ту крізу, та Сосіял Кредит, а по нашому звучнішоб Суспільний або Громадський Кредит.

П: — А є, а є. Я хотів би, щоб докладно його зрозуміти, як пишуть, то все кпинами, або цілком неправду, або тобі так вписують, що дурнійший станеш по тім, як перед тим.

К: — Це є рація, що печерез часописи трудно осягнути справедливих пояснень. Однак щоб зрозуміти ясно С. К. то мусимо заглянути в нашу економічну систему, чи господарку, та приглянутися як її провадиться.

П: — Дуже добре. Але перше всего, скажіть мені хто є такий Доґлас?

К: — Ну, він є британський інжінір і рівнож спеціяліст фінансів. Він довший час працював, як управитель, для ріжних фірм, по цілому світу, з рівночасно є батьком нової системи "С. К."

П: — Ага, значить, що він ніби то має практичне знання економії, а не як ті професори, що сидять у вигідних кріслах і на вуси мотають якусь там теорію, як то плекати грушки на вербах. Це справді цікаво. Говоріть дальше.

К: — Перше, чи читали Ви розвязки на економічні теми?

П: — Так, читав досить, але все таки не второпаю собі в голові, бо нічого практичного не мій навчитися.

К: — І ніколи двох не згодять ся на ту саму тему. Одни протиречать другому.

П: — Ні, я завважив, що годяться на одним пункті, і це, аж тепер у послідних роках, що кріза є по цілому світі й одна держава без другої не може собі дати ради.

К: — Ну, це є задовоняюча порада, для тих, що занимають посади авторітету й які ховаються від рішучого обовязку, в користь суспільства. Дивна річ, що такі авторітети вважають за найлекший спосіб коли б цілий світ на один час, по їх ріжних теоріях, сараєся вийти з крізи. Мені виглядає, що такий крок лише спричиняв би більше замішання й упадок.

П: — Це правда, що маємо ріжні теоретик. Приміром: Соціяли вірять, що кожна держава може знищити крізу, коли з націоналізують продукцію і скасують доходи.

К: — Це є теорія старинних (консервативних) соціялістів. Я боюсь, що ніякий нарід більшістю не годився б з легкодушною відівчальністю, яка виринає з такої теорії. Бо, щоб ми не робили, то робимо в цілі, аби з праці користати. Тому, не є цілком але уважати дохід як овоч своєї праці.

Мені особливо, є неясне те, чому людина в будьякім становищі, чи праці, робить без ніякого винагородження.

П: — Ну, добре. — Але це є надто матеріялістичний погляд.

К: — Цілком ні. — Ви думаєте в формі особистих грошевих доходах. Навіть в народній праці, людина має певну винагороду й самопошану, бо це є конечність в житті. — Менше з тим, ми зайшли в тему моральної засади. — Одно можу сказати, що С. К. не опирається цілковито на математиці. Багато людий краще розуміли б про С.К. й зацікавилися в його фільософічних засадах. Завернімся назад до головної точки. —По Вашій думці, що спричинило всесвітну крізу?

П: — Сказати по правді, я того не знаю. Але вірю, що вся кий рух був би кращий, якщоб такси не були таким тягарем. Брати хоч би з нашого фармерського погляду: якби низькі ціни були на продукт то можна б більше висилати за границю й тоді збільшилось би продукцію, а тим самим було б краще.

К: — Я знаю, що на це є много причин, всеж таки, є конечно знати певну конкретну причину, яка підлягає найбільшій практиці.

П: — А саме, що?

К: — Фінанси!

П: — Як то фінанси?

К: — А ось так: Ми маємо три головні розділи в економічному життю.

(1). **Продукція.** Під тим я розумію: продукування, вироблення й фабрикування ріжних річей для ужитку. Тут можна включати: розподія, доставу річей, як рівно ж телефонічні й телеграфічні й інші услуги. Тепер, коли застановимося над цим, то побачимо, що те все є конечне для людий. Значить, ми можемо продукувати подостатком збіжжя й худоби. Маємо доволі фабрик у державі для виробу убрань, обув'я, та всяких інвентарів до життя, а так ж маємо на услугах залізниці та тягарові автомобілі, якими можна доставляти по всіх закутинах країни.

П: — Аж забагато залізниць є!

К: — Значить, не бракує нам лекшого способу достави, як це бідували ми 40 літ тому назад.

Значучи про наші можливости, ми можемо бути горді того, що з практичного й технічного боку нам, як неможна закинути, що ми немаємо чим продукувати в державі.

П: — Коли Ви під тим розумієте, що ми можемо продукувати доволі, то я годжуся з Вами.

К: — Гаразд! значить, що в нас цілком не брак продукції, яку ми, як держава, чи провінція творимо для ужитку. Однак, є деякі річи, що в Канаді неможливо їх виробляти, але за те ми маємо надвишку своїх продуктів, що в заміну ними можемо набути тих, яких ми не маємо, приміром: за збіжжя, худобу, ціну, то можемо дістати чай, кавучук, гуму і т. і.

П: — Так, це є досить ясне.

К: — Подивіться тепер з другого боку, а це на: консумцію, в інших словах зужиття річий, для людської потреби. По тім боці, маємо вопуння, який є найбільшою причиною нашого продукування. Бо як ніхто не купував би, то було б цілком смішно продукувати річи, яких ніхто не потребує. Власне тому, в послідних часах випадки являються божевільними, коли нищиться збіжжя, овочі, худобу, лише тому, щоб держати високі ціни на змонопольований продукт. Тому й недиво, що покупець, який немає защо купити продукту до життя, приходить до заключення, що тільки здорово й щиро думаючий уряд може запобігти такому лихові.

Берім під увагу хочби канадійських покупців. Чи думаєте, що ніхто з них не хотів би мати в своїм життю річей таких, як авто, радіо, порядну хату, відповідну поживу, убрання, і т. д. Значить, що кожна людина бажає жити на вищім рівені, ось так, як людина повинна жити.

П: — А, часом на надто високім рівені. Ще на вищім, як йому можливо!

К: — Безперечно що так! З того виходить, що ми в Канаді маємо великий попит за ріжними товарами, продуктами, які дуже нам конечні в житті.

П: — Без сумніву що так, бо на кожнім кроці ми бачимо в людий брак тих річей. — Але до чого Ви це прямуєте?

К: — Ну, я признаюся, що послідними питаннями я бажав доказати ріжницю між цивілізованими людьми в Канаді, які мають бажання в життю мати матеріяльні вигоди, а людьми других частей світа, які цілком здаються на ласку природи. Люди, які не мають бажання творити кращого, вигіднійшого життя.

П: — Але за те, ті люди може й так чуються веселі й щасливі, як ми в модерній країні.

К: — Можливо що так. Однак, ми мусимо погодитись з фактом, що в Канаді є те бажання жити цивілізованим життям. Оже рівночо можна сказати, що консумпція є необхідна?

П: — Так, це рація, бо в Канаді бачимо, що пересічна людина має бажання покористуватись всіми річами, які є витворені наукою й технікою. Кожна людина купує все, що йому можливо. Дуже часто така людина заставляє свою будуччину лише, щоб задоволити свої теперішні вимоги життя.— Значить, що **продукція** є конечна, бо вимагає цього життя, як рівнож і **консумція** є потрібна, бо й цього вимагає також життя.. Але що дальше?!

К: — Ну, тепер можемо ясно бачити, де лежить найбільший клопіт крізи. Ви погодились з тим, що **продукція й консумція** є необхідні. — Але теперішні обставини й ця кріза, доказують нам, що тут є якийсь посередник між (працею) продукуванням, а бажанням покупу. Ми можемо виробляти все й люди бажають посідати все, що є випродукуване. Але, що стається?! Виходить з того, що річи є вироблені й лежать неспродані, або річи цілком не є випродукувані в фабриках, та всякі інші індустрії стоять пустими.

В дійсности, що є за причина?!

Щоб відповісти це то спитаймо себе ще одно питання: Що є посередником, що переносить товар від продуцента до покупця?

П: — Гроші!

К: — Коротко й ясно — гроші! Краще сказати, що фінанси, бо це включає ріжні грошеві форми. Ось ми прийшли на місце. Тепер ми фактично довели, що в третому розділі економії є якраз та причина крізи, а це в фінансах. Тому, конечно треба розслідити докладно, нім дальше підемо про цілий стан крізи.

П: — Ну, то розкажіть про ті фінанси.

К: — Фінанси, це є надто цікавий предмет. Щоб ми знали в чім є річ, то треба перше всего пояснити, що є гроші?

П: — Я зразу думав, що знаю, але як Ви сказали, що гроші є в ріжних формах, то тут вже я збився зпантелику.

К: — Гроші це є тільки ідея, гадка. Щоб краще оце висказати, то я покличусь на пояснення професора Вокера. Він каже, що гріш то є будьякий посередник, з чого він не був би зроблений, і що люди не відмовляються його взяти за свій продукт, що вони виробляють. Таке пояснення мені цілком зрозуміле, а як Вам?

П: — Мені також. Бо коли читаємо історію людства, то бачимо, що в ріжних часах нарід уживав всякі річи замість грошей, а це: коралі, каміння, скіри, рушниці, а навіть і тютюн.

К: — Так, тому що метали є витревалійший й способніше можна його носити, ми прибрали золото, срібло й інше, як посередник торговлі. Пізніше, ми навіть прибрали й папір, за гроші. А в нинішних часах, то більшість торговлі провадиться новими грішми, які не є ні металеві, ані паперові.

П: — А це які, що я про них ще не чув?

К: — Банковий кредит, виплата чеками.

П: — А, бодай то, я й забув за них. Але ж бо ті чеки є посьвідком, дійсних грошей. Ні?!

К: — Сусідо, думаєте, що **торговці** дістають з банків по-звичку дійсними грішми, для свого бизнесу? Чи не чули, Ви, що торговці перепроваджують свій бизнес через банки чеками?

П: — Так, але банки мусять мати гроші перше, щоб виплачати.

К: — Але я стараюсь Вам по ясити, що банки не вживають грошей.

П: — Ну, а якже ж вони це роблять?

К: — Банки творять і вживають банковий кредит. Такий кредит твориться почерком пера, банкира, й це не коштує їх одного цента.

П: — Що Ви, сусідо, мені говорите?! Це немає ідея вашого Суспільного Кредиту?

К: — Цілком ні! Я говорю з засади старої економії. Суспільний Кредит цілком годиться з практичного боку з провадженням такого кредиту. Це знає кожна людина, яка провадить торговлю, а має до діла з банками.

П: — Я вінк не можу цього зрозуміти!!

К: — Мій сусідо! Чи Ви спитали себе коли, звідки беруться гроші?!

П: — Поправді сказати, я ніколи не застановлявся над тим. Я думаю, що гроші виходять з Отави, домініяльної мінцарні.

К: — Як?

П: — Та ж воно щось є втім, що друкують певні паперові гроші після вартости в золоті, або сріблі?

К: — А як не є, що ті паперові гроші йдуть в оборот (циркуляцію)? Чи Ви чули коли, щоб уряд давав гроші людям, а це ті гроші, які уряд ще не зібрав в такси, або їх позички?

Ні! В першім мірі, мусимо уявити собі, як модерний грошевий бизнес провадиться, поки будемо розслідувати слабість теперішної економічної системи. Я певний того, що можу доказати Вам, як банки творять гроші, або про їх банковий кредит, тому я покличусь на певний фінансовий авторітет. Якщо будете терпеливі трохи, я Вам винесу достовірні докази які маю у збірці, у своїй бібліотеці.

Нараз убігає сусідський хлопець (син Побійноса). Тату, тату, ходіть до дому, бо там худоба таку шкоду наробила в шпіхлірі, що коштуватиме великі гроші!

П: — Ну, маєш тобі економію. Ходім сину скорше. Добраніч сусідо, я зайду до Вас другим разом, колись пізнійше.

HARVIE & YANDA
Адвокати й Нотарі
302 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по укр.

Др. Іван Лесик
дентист
403 - 4 Moser-Ryder Building,
101 Street
Edmonton -:- Alberta
—— Телефони ——
Офісу 27442 — Рез. 82502

ЧИТАЙТЕ Й ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
"КЛИЧ"
—місячник—
Одинокий український журнал у Канаді. Пропагує і плекає ідею зеднання Українського Народу. Докладає всіх зусиль, щоб виробити тенденцію в українського загалу до спільних порозумінь радніше чим до розходжень. Відносно української і канадійської політики занимає надпартійне становище. Строго проти большевизму. Працює в цілі загального освідомлення й піднесення українського загалу на вищий економічний рівень.
Не творить жадної нової організації.
Видає і редагує А. Г. Глинка.
Річна передплата $1.00.
THE CALL
10630 - 98 Street,
Edmonton -:- Alberta

Веселий Кутик

"Де ви, кумо, несете когута? — на продаж?"

"Але де там! Несу до годинникаря, щоб зрихтував. Десь перше все будив нас у 4-ій годині рано а тепер попсувався й піє аж в 8-мій."

"Отже ви рішучо хочете розвестися з жінкою?"

"Так, пане меценасе. Не маєте поняття, що я з нею переживаю. Поводиться зо мною як з собакою, каже працювати як волови, а до цього ще й називає мене беврогою."

"В такому випадку я вам нічого не пораджу. Вдайтеся до товариства охорони звірять."

"Куме, сядьте, [illegible] пива."

"Дякую, я не п'ю."

"Ов, а це чому?"

"Три причині складаються на це. Перша, що пиво вже мені вприкрилось; друга, що лікар заборонив мені пити, а третя, —як кажете дати, то вип'ю."

Кому гірше?

"Чого ти так зажурився?"— питає один приятель другого.

"Та як не журитися? Є в мене молода, гарна й добра жінка, а здоровля не має."

"Мені, брате, ще гірше. В мене є стара, погана й зла жінка, а здорова, як кінь."

Підчас великого вітру рвав злодій ріпу на полі й господар його зловив.

"Що ти тут робиш?" — питається господар.

"Нічого, я тільки тримався ріпи, щоб мене вітер не зірвав."

В політичній дискусії між студентом а робітником, студент поспитав робітника:

"Чи ви є демократ?"

Робітник: "Певне, що демократ, коли кожен во мені їздить."

Жінка може впасти чоловікові в око, станути йому в горлі, а вилізти боком.

Діти й вуйко

Діти: "Добрий день, вуйку."

Вуйко: "Ах, добрий, куди ви так рано ходили?"

Івась: "На прохід за місто."

Микола: "Ми виділи за містом два осли: один був малий такий як я, а другий великий такий як ви."

Марійка: Миколо, та що ти говориш? Такого великого осла як вуйко нема ніде."

Мудрий дід

"Дідуню, я грошей даром не даю нікому, але можете в мене дістати роботу."

"Яку роботу?"

"Бараболю викопувати."

"Ну, то знаєте що: візьміть собі того, що її садив, він певно знає, де її шукати."

"Кумо, чого ви такі сумні?"

"Якже ж мені не бути сумною, коли мойого чоловіка засудили на три місяці до в'язниці."

"Е, таж це дрібниця! Три місяці злетить, як батогом тріснув, і чоловік прийде до дому знова."

"А, я власне того боюся."

А: "Я вчора стрінув твою жінку в трамваю."

Б: "Ну, і що ж вона говорила?"

А: "Нічо."

Б: "Як так, то це не була моя жінка, ти помилився."

Пожалування

"Бідна та мама Іванчиха! Її чоловік щоденно над раном вертає домів."

"А звідки ж ви про це знаєте?"

"Та бо мій чоловік також з ним разом приходить."

Лікар (оглянув тіло померлого чоловіка й питається жінки): "Хто лікував вашого чоловіка в недузі?"

Вдова: "Ніхто пане докторе, він помер без лікарської помочі."

ОСЬ ЯК ВОНО?

Покусувалось побільшиноче (нап) чи що за біда?

Дивлячись зближька, дивлячись зподалеку, а все ріжниці не можливо найти між політичними партіями — лібералами й консерватами. Вони міняються ролями що п'ять років, і коли одна партія в силі то друга кричить що сили, відтак друга йде в силу, а перша кричить, а десять мільйонів загалу приглядаються тій кумедії.

"СЕРЦЕ КРАЄТЬСЯ"

Фіненшел Пості "серце крається", коли застановляється над тим, що то могли б фінансисти зробити з Албертою, а то Суспільний Кредит ухвалює всякі закони, яких треба загалові, а бажань фінансів не хоче сповняти. Нема то, як жилось зо старими партіями! Більшість з них усе таки слухали як гроші дзвонять у кишенях фінансістів.

КОЛИ ВИ В ЕДМОНТОНІ
незабудьте зайти до першорядної української ресторації
Georgia Cafe
В НАС ЗДИБЛЕТЕ СВОЇХ ЗНАКОМИХ І БУДЕТЕ ЧУТИСЯ ЯК ДОМА.
УКРАЇНСЬКА УСЛУГА Й СМАЧНІ СТРАВИ
9711 Jasper Avenue,
Edmonton -:- Alberta

КОЛИ ПРИЇДЕТЕ ДО ЕДМОНТОНУ,
а хочете здибати своїх знакомих, то зайдіть до:
YORK HOTEL
10401 - 96 STREET, EDMONTON, ALBERTA
Три блоки на ліву сторону від Сі-Ен-Арської Стації. Гаряча й зимна вода в кожній кімнаті. — Ціни уміркованні.
РОМАН СТОЙКО, власник.

Карта на передплату

Висилаючи передплату на цей часопис СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ виповніть цю карту й зашліть до:

THE SOCIAL CREDIT PUBLISHERS
10630 - 98 Street -:- Edmonton, Alberta
—або—
THE SOCIAL CREDIT PUBLISHERS
Box 117, Waskatenau, Alberta.

В залученню посилаю $1.00 як річну передплату на український часопис Суспільного Кредиту. Часопис прошу висилати на адресу:

Імя й назвиско ....

Пошта .... Провінція ....

Артур Шніцлер.

Жінка вченого

(Продовження з попереднього числа)

Те, що потім наступило, видається мені божевільним сном. Я спішив на с.танцію смертельно переляканий. В залізниці товкся я цілу ніч і не міг ні на хвильку заснути. Коли я приїхав додому сподівався, що мої батьки про все вже знають, і я майже здивувався, коли вони привитали мене зо звичайною радістю й вічливістю. Потім переживав я ще довгі дні в смертельнім зворушенню, сподіваючися все щось страшного при кожнім дзвінку, при кожнім листі я тремтів. Вкінці прийшла вістка, що мене заспокоїла: була це картка від мого товариша, котрий на ферії лишився дома в малім містечку; він писав мені про звичайні новинки, пересилаючи веселий привіт. Отже ж не сталося нічого страшного, що найменше не прийшло до публичного скандалу. Я з того мав вносити, що між ними все тихо полагодилося, що він їй простив, і що вона покаялася.

Одначе це моє перше переживання остало все в моїх споминах, як щось сумне, майже понуре і я вважав себе тим, що без своєї вини знищив спокій одної родини. Згодом це почування зникло й щойно пізніше, коли я через нові переживання ліпше й глибше навчився розуміти цю хвилю, огортала часом мене дивна туга за Фредеріхою — наче жаль, що чудова обітниця не сповнилася. Але й ця туга минула й сталося так, що я про цю молоду жінку майже зовсім забув. — І от тепер усе нараз змінилося й минуле стало знову переживанням, але ще могутнішим, ніж тоді, бо люблю Фредеріку.

Сьогодні видається мені ясним все те, що в останніх днях було для мене дивною загадкою. Ми сиділи пізним вечером над берегом моря, лише обоє, бо хлопець уже спав. Перед полуднем просив я її, щоб прийшла; я говорив зовсім байдужо лише про нічну красу моря й про те, як чудово було би бути на березі й глядіти в пітьму ночі, коли кругом панує безкрая тиша. Вона нічого не відповідала, але я знав, що вона прийде. І тепер сиділи ми над берегом моря, майже мовчки, рука в руку й я відчував, що Фредеріка мусить бути моєю, коли лише схочу. Пощо говорити про минувшину, думав я — й я знав, що вона від першої нашої стрічі так само думала. Чи ми є такими самими, як були тоді? Нам так легко, так свобідно; спомини кружляють високо над нами, як далекі літні птахи. Можливо, що вона не одно ще переживала, протягом тих семи літ, як і я — але що це мене обходить? Тепер ми живемо тим, що є нині й належимо до себе. Вона була вчора може нещасливою, може легкодушною, одначе нині сидить мовчки біля мене над берегом моря, держить мою руку в своїй і тужить за тим, щоб бути в моїх обіймах.

Поволі відпровадив я її тих кілька кроків до хати. Довгі, чорні тіни кидали дерева вздовж дороги.

Поїдемо завтра човном ранесенько на море, — сказав я.

— Добре, — добре, відповіла вона.

— Я буду біля моста ждати коло семої...

— Куди поїдемо? — спитала.

— На, остров, там... де стоїть маяк, бачите його?

— О так, то червоне світло. Чи це далеко?

— Година їзди, — можемо дуже скоро вернути.

— Добраніч, — сказала вона й увійшла в браму.

Я пішов. — Може за кілька днів забудеш мене знову, але завтра буде прегарно.

Я був скорше на помості, ніж вона. Малий човен чекав; старий весляр розгорнув вітрила й курив люльку, сидячи при кермі. Я вскочив до човна; хвилі колихали мене, а я ковтав хвилини дожидання, як ранній напій. Дорога, куди я звернув свої очі, була ще зовсім пуста. За чверть години надійшла Фредеріка. Вже здалека бачив я її, мені здавалося, що вона йде скорше, як звичайно; коли вона прийшла на поміст, я піднявся; щойно тепер побачила мене й усміхнулася, витаючи мене. Нарешті була вона на другій стороні помосту, я подав їй руку й поміг всісти до човна. Весляр відчепив човен і ми поплили. Ми сиділи близько себе; вона оперлася об моє рамя. Була одягнена зовсім біло й виглядала на вісімнадцятилітню дівчину.

— Що цікаве є на тім острові? — спитала.

Я мусів усміхнутися.

Вона запаленіла й сказала: — Маяк, ні?

— Може й церква, — докинув я.

— Спитайте його... — показала на весляра.

Я запитався: — Скільки вже літ тій церкві на острові?

Але весляр не розумів ні слова по німецьки, й так могли ми по тій спробі почувати себе ще самотнішими, як досі.

— Там далеко, — сказала вона, показуючи очима, — чи це також остров?

— Ні, — відповів я. Це вже Швеція, суходіл.

— Це було б ще гарніше, — сказала.

— Так, — відповів я — — але там треба б остати... довго... все...—

Коли б вона сказала мені тепер: "Ходи, підім разом у чужий край й не вертаймо ніколи", — я був би на це згодився. Як ми так плили човном серед чистого повітря, з ясним небом над нами, а кругом нас мерехкотіла вода, мені здавалося, що це якась святочна подорож, а ми самі є королівська пара, й усе попереднє наше життя зникло.

Незабаром могли ми вже бачити хатки на острові, білу церков на горбку, що піднімався чимраз вище здовж цього острова; усе виступало чимраз виразніше. Наш човен летів просто до берега. Небавом почало кружляти побіч нас кілька малих рибацьких човнів; весла на них були відложені й вони плили лінько по воді. Фредеріка дивилася переважно на острів, але нічого не бачила. За неціле годину в'їхали ми до пристані, що була окружена деревляним помостом так, що море творило тут малий став.

Кілька дітий стояло на помості. Ми висіли й пішли поволі на беріг; за нами діти, але небавом вони десь згубилися. Ми майже потопали в рідкім, опаленім піску, що його нанесла тут вода. На однім просторім соняшнім місці, що сягало аж до моря, сушилися розпростягнені сіти; кілька жінок сиділо перед хатами й плело сіти. Коли ми перейшли ще зо сто кроків, стали зовсім самі. Ми зійшли на вузьку доріжку, що вела від хат на другий кінець острова, туди, де стояв маяк. По лівій стороні було море, віддалене від нас убогими загонами ріллі, що ставала чимраз вужчою; по праві тягнулися горби, а на їх вершку бігла стежка до церкви, яку ми лишили позаду. Понад тим усім тяжко-висіло сонце й тиша. — Ми не говорили з Фредерікою цілий той час нічого. Я не відчував потреби говорити; мені було незвичайно добре так мандрувати з нею в цій великій тиші.

Але вона почала говорити.

— Нині тиждень... — сказала вона.

— Що таке?

— Я ще нічого не знала... не знала навіть, де буду їхати.

Я нічого не відповідав.

— Ах, як тут гарно, — сказала і вхопила мою руку.

Я відчув, як мене щось до неї тягне; найрадше був би я її вхопив у свої обійми й поцілував.

— Чи так? — спитав я тихо.

Вона замовкла й споважніла.

Ми прийшли аж до домику, що був прибудуваний до маяка, тут кінчилася наша дорога; ми мусіли вертати. Вузька пільна стежка провадила досить стрімко вгору. Я завагався.

— Ходіть, — сказала вона.

(Докінчення в наступному числі)

КОМУ ДАЮТЬ ПРИЗНАННЯ

В висловленню признання п. Р. Б. Бентові за його "відвагу" в пропонуванню конференції, для ревізії "Брітіш Норт Американ Акту", Др. С. Б. Гордон каже, що певні знаки довкола провінціяльних границь вказують на небезпечний вогонь під верхом нашої федеральної конституції. Цей визначний новеліст додав, що він чув, що вулкан є способом землетрусу й що між двома він скорше згодився б на першу небезпеку.

Ось так пише загальна канадійська преса. Дає признання п. Бенетові за "геройство". Але чи застановлялися читачі тої преси, хто якраз дав почин, а властиво, перший визов Б. Н. А. Акті? На це скажімо, що ніхто інший, як наш премієр Ейбергарт. Всі пригадують його перші атаки Б. Н. А. Акту, підчас його кампанії, й тоді, п. Бенет і другі подібні йому кавали, що кроки п. Ейбергарта є не конституційні після Б. Н. А. Акту. Вони завсіди покликались на цей Акт.

Але сьогодні коли вони бачать, що опінія в канадійського загалу є за ревізією цього акту й коли хтось візьме кредит за те, то вони хотять приписати його п. Бенетові. П-н Бенет певне буде записаний в історії Канади як реформатор Б. Н. А. Акту й тоді, вони знову зможуть покликатись на факт, що вони були тими, що змінили цей пережитий акт.

Ви ходить про те, щоб не виглядало, що загал виборов собі ті права, але щоб виглядало, наче ці верхи й політикери були такі добродушні, що дали загалові нові зміни. Ось і вже є одна точка для виборів комісь.

Але дійсне признання геройської відваги належиться премієрові Ейбергартові й загалові Алберти, що заманіфестував поперття п. Ейбергарта в його підприниттю, коли він дав визов деяким точкам Брітіш Норт Амерікан Актові. Почекаймо трохи й це саме станеться з деякими "законами!"

АГІТАТОРИ ОРГАНІЗУЮТЬ ХІНЦІВ В ЕДМОНТОНІ

Міністер Мейнард подав до відома, що делегація шістьох репрезентуючи жонатих безробітних мужчин, бажають звинтись перед послами підчас кавкусу і домагаються більшої державної допомоги для хінців. Довідуємось, що один із тих шістьох організував хінців у Келгарах і мав поміч майора в тому домаганню. Він скористав там мало, але наробив багато непорозумінь та прибув до Едмонтону.

Довідуємось, що вже й в такий спосіб пробують зворити невдоволення проти цього уряду й на тій підставі непозволено делегації прибути. Пять із шістьох мають заняття, але ставлять себе репрезентантами проводу, й один з них поінформував домініяльного управителя реліфу, в Едмонтоні, що його головною цілью є робити проти цього уряду.

БЕНЕТ АТАКУЄ ПРЕМІЄРА КІНГА

Доносять, що Р. Б. Бенет, провідник консервативної партії в домініяльному парламенті в Отаві, атакує теперішній канадійський уряд на точках податків. Він каже, що як уряд задумав би зібрати з податків більше як $400,000,000 на рік, то для загалу неможливо булоб нести такого тягару.

В опозиції, підчас Бенетового правління, лібераль були проти податку на цукрі, на імпортах, проти піднесення торговельного податку і т. д. Тепер ліберальний уряд зіхав зо своєї передвиборчої програми й задержує всі ці податки зробивши лиш одну зміну, цебто, підніс торговельний податок від 6 до 8 відсотків. От бачите, один на другого кричить хотяй між ними різниці нема. — Так провадиться стара політика.

ЗВОРОТ ПОДАТКУ НА ГАЗОЛІНІ В АЛБЕРТІ ВИНОСИТЬ В СУМІ $932,474.00

Зворот податку на газоліні за один урядовий рік, який скінчився 31 березня, 1936, є в сумі $932,474.00, з чого припадає фермерам $825,996.00.

КОРОТКІ ЗАМІТКИ

І. Генсен, член легіслатури на округ Тейбер, став незалежний

І. Генсен, член легіслатури на округ Тейбер, що був виключений окружною організацією Суспільного Кредиту, повідомив кавкус, що він бажає репрезентувати свій округ як незалежний. Він є також майором містечка Тейбер.

С.А.Г. Барнз, котрому не позволено сидіти в Суспільно-Кредитовім кавкусі, вибраного уряду, заявив, що він остається Суспільно-Кредитовим членом, але не годиться з кавкусовим урядом, що є процедурою всіх урядів у плануванню й намічению своєї праці, а особливо підчас сесії.

С. Рос, попередній міністер земель і копалень, котрий зрезигнував, і С. Кокрофт, попередній скарбник, остаються членами уряду.

Балахмани про розбиття партії є неправдиві.

ПРИНЦИПИ КО-ОПЕРАЦІЇ

Поліса Албертійського Уряду включає три принципи ко-операції:

(1) Максимальна скількість продукції доброї якости товарів й услуг для споживку й ужитку й для творення кредиту.

(2) Зберігання цього продукування в користь продуцентів бороночи знищення й крадження кредиту.

(3) Розподіл цієї продукції поміж продуцентами для їх особистої власности, вжитку й користи.

Ціла проблема спочиває у понятті творення продукції рівної вжитку — збільшувати або творити покупну силу рівну албертійській продукції.

І. БРАВНЛІ МАЄ ЗАПЛАТИТИ $10.000.00

Бувшому премієрові Алберти (з Ю. Ф. А. уряду) присуджено заплатити $10,000.00 колишній панні Вивіян МекМилан, з Едсон, Алберта, за знедення її.

Послідний апеляційний вирок був даний Найвищим Судом Канади, коли МекМиланд внесли апель на підставі того, що албертійський судья В. С. Айвс уневажнив подібний вирок заприсяглих суддів на першій судовій розправі.

ПОСОЛ В КВЕБЕКУ УСУНЕНИЙ З КАВКУСУ ПАРТІЇ

Ріні Шалов, провінціяльний посол з округи Камураска, сказав, що його викинено з кавкусу урядової партії в Квебеку. Він заявив, що їх партія, Юніон Нешонал, не може терпіти й не може здержати поведень премієра Дуплесіс, котрий несправедливо зробив себе провідником партії. Пан Шалов сподіється, що люди осунуть премієра з посади, бо він зневажив їх інтереси.

— L. D. SNAYCHUK —
Artist, Painter, Decorator, Sign Writer
ПЕРЕБИРАЮ ЗАГАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ РОБОТУ
— МОЯ СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ —
ТЕАТРАЛЬНІ СЦЕНЕРІЇ, ДЕКОРАЦІЯ ЦЕРКОВ, ДОМІВ І ТЕАТРІВ.
МАЛЮВАННЯ ІКОНОСТАСІВ І ЦЕРКОВНИХ ОБРАЗІВ.
СОЛІДНА ПРАЦЯ — УМІРКОВАНА ЦІНА
106 Rudyk Block Edmonton, Alberta

СВЯЩЕНИКИ АТАКУЮТЬ ПОСЛІВ

Прийшло до відома, що деякі англійські (юнайтед чорч) священики, в Едмонтоні, недавно в своїх церковних промовах атакували публичні бесіди двох албертійських послів, Меклаклина і Джеймса, в неправдивий спосіб, вживаючи слів і змісту котрого посли не вживали. Виглядає, що ті священики не мають матеріялу на церковні промови і мусять чіплятись до справ уряду, щоб мати про що говорити. Треба звернути увагу, на факт, що ті священики повинні причиноватися до збудування кращої системи, для добробуту суспільного життя, а не ставати поперек, в той час, як вони самі беруть поверх $4,000 платні річно.

ПАРА ЧЕРЕВИК КОШТУВАТИМЕ $14,000.00 ДЛЯ КОРОЛЕВОЇ

Певні відомости є, що Канада старається набути дарунок в формі черевик для молодої королевої, вартости $14,000.00. Черевики мають бути виложені діямантами, та іншими дорогоцінними камінями. В додатку набудуть для неї ще інших 11 пар черевик як дарунок на коронацію, що має відбутися 12. травня, 1937.

ЯКЩО Б БУЛИ РОГИ

"Якщоб деяке сотворіння мало роги, то покололо б всіх людий". — Так звучить українська пословиця. І багато політиканів, якщоб мали силу, то не лише домагались би, щоб Ейбергарт резигнував, але повиганяли б ввесь загал з Алберти. Покищо вони ще рогів не мають!

Щиріші албертійські політичні діячі зо всіх партій признають, що безнастанною "кирпинною", опозиції нікому не помагають, а навпаки шкодять всему.

Катехит (у школі): "Скажи мені, Івасю, що то значить: "В поті чола їстимеш твій хліб?"

Івась: "То значить, що ми повинні доти їсти, аж поки не впрієм."

J. W. BEAUDRY
B.Sc., L.L.B., M.L.A.
Адвокат, Повновласник і Публичний Нотар
St. Paul, Alberta

ОЦИМ ПОВІДОМЛЯЄМО своїх приятелів, що ми отворили ресторацію в Алан блоку, один блок на схід від Сі-Ен-Арської стації.
Даємо свіжі й смачні страви.
ALLAN CAFE
9708 - 104th Avenue
EDMONTON -:- ALBERTA
Т. Калуровський і М. Вининчук, власники.

Коли Ви є в Едмонтоні зайдіть до української ресторації
ELITE CAFE
СВІЖІ Й СМАЧНІ СТРАВИ
10318 - 101st Street
EDMONTON -:- ALBERTA
Катерина Мельник, властителька.

Найкращої якости коріння для скорого вилічення різних недуг можете набути в
YEE YEE HERBS
10236 - 99 Street
EDMONTON -:- ALBERTA

Найбільша українська масарня й бучарня в Алберті
HOME MEAT MARKET.
10342 - 101 Street, Edmonton, Alberta
Висилає всякі масарські вироби, як ковбаси, сальцесони, болони, всякі вудженини і т.і. — в Алберті, Саскачевані й Брітіш Коломбії.
В додатку має повну лінію свіжого мяса й гросетерію.
В Едмонтоні замовлення доставляємо безплатно.
Телефон 2[illegible]5
В. МАРЧИШИН, управитель.

Найбільше українське заведення для чищення убрань у Західній Канаді
Expert Dyers & Cleaners
LIMITED
10056 - 105 Street, Edmonton, Alta.
Телефон 25252
Телефон 25252

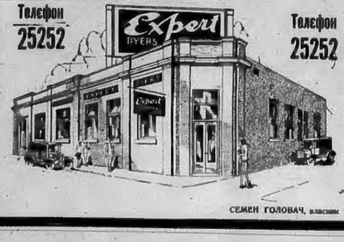

СЕМЕН ГОЛОВАЧ, власник

Так як зо сходом сонця починається новий день,
Так і Суспільний Кредит [illegible] нову еру.

As the rising sun proclaims the new day,
So will Social Credit proclaim a new era.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ
SOCIAL CREDIT

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ В КАНАДІ — THE ONLY UKRAINIAN SOCIAL CREDIT PAPER IN CANADA.

РІК II. ЧИСЛО 4. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 26. ТРАВНЯ, 1938. EDMONTON, ALBERTA, MAY 26, 1938. No. 4. VOL. II.

This Special Saskatchewan Edition is Published Under the Direction of Western Social Credit Association. Printed by Alberta Printing Co., Edmonton, Alberta.

ВЕДЕ ПЕРЕД У ПЕРЕДВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ В САСКАЧЕВАНІ

Премієр В. Ейбергарт

Безумовно, що найбільшою фігурою у суспільно-кредитовому руховi в Канаді є самий голова албертійського уряду — Вилям Ейбергарт. Навіть противники СК руху в різних частинах брітійської імперії признають, що премієр Ейбергарт є один із найбільших проводирів народа нашого часу. В Канаді, немає другого чоловіка, який мав би такий вплив на маси, як має премієр. Послідних два тижні премієр Ейбергарт бере активну участь у передвиборчій кампанії в провінції Саскачевану й він стягає на свої мітинги по кілька тисяч слухачів. Подана була новинка в пресі, що один чоловік приїхав возом 120 миль послухати його промови. В іншому містечку, він мав 7 тисяч слухачів. Ми певні, не помилимось, коли скажемо, що немає другого чоловіка в Канаді, який міг би стягати таке велике число слухачів на свої мітинги, як притягає премієр Ейбергарт.

Сказав один визначний канадієць, що премієр Ейбергарт стукає до дверей в Оттаві, а ми з Алберти певні, що він вже вивалює двері в оттавському парламенті при помочі народа.

Слова премієра Ейбергарта.

"'Демократичний' це такий уряд, що дає людям то, чого вони домагаються."

"Люди поставили домагання збільшеної купної спосібности й тамшого кошту прожитку."

"Суспільно-кредитовий уряд старається вдоволити ці домагання народу."

"Нарід мусить бути міцно зєднаний, щоби осягнути свої цілі цебто збільшити свою купну спосібність, а саме місячну дивіденду й таньший кошт прожитку."

"Нашою зброєю є люди, що явно й славно піддержують поступову акцію та протестують проти всіх, що кидають колоди під ноги."

"Тому не мовчіть!"

ВІД ВИДАВНИЦТВА

Це число СК треба було приспішити через вибори в Саскачевані. Воно виходить 26. травня замість 1. червня; наступне число вийде у свій час, 15. червня. Тому, що треба було друкувати часопис зараз, і не було досить часу дати всі нові статті, повторюємо деякі з попереднього числа з поправками й доповненнями. Робимо це ще й тому, бо віримо, що саме вони будуть корисні для саскачеванців, для яких головно це число призначене.

Редакція.

ДОКИ Ж БУДУТЬ СТАРІ ПАРТІЇ НА СПІЛКУ З ГРОШЕВИМИ МОНОПОЛІСТАМИ ВАС ОБДУРЮВАТИ?

МАНІФЕСТ СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ
ДО ВИБОРЦІВ САСКАЧЕВАНУ

Плятформа Суспільного Кредиту

ЧИ ВИ ГОДИТЕСЯ З ЦИМ?

Всі дійсні суспільно-кредитовці вимагають від своїх кандидатів і членів груп вірно й непохитно триматися таких засад:

1. На стороні демократії.

а) Демократія це уряд, що має на цілі осягнути те, чого нарід бажає.

б) Основою суспільства є людина-одиниця, а не держава й тому всі суспільні установи існують, щоби служити одиниці.

в) Основні цілі, до яких нарід стремить, були й далі є:

I. Особисте забезпечення у власній хаті й доцільність купної спосібности.

II. Брітійська свобода, що позволяє займатися своїм підприємством, розвивати свою особистість та задоволяти свої особливі замилування й нахили.

Доки нарід не стане разом і не зажадає своїх прав, доти не увільниться з господарської неволі.

2. Грошеві й інші реформи.

а) Теперішнє лихо є в тім, що навмисне обмежують кредит і тим спричинюють брак купної спосібности, а далі невідповідний розподіл товарів. Питання виробництва вже давно розвязано.

б) Нарід не може зазнати дійсного добробуту доки не створиться доволі грошей або кредиту, щоби зрівноважити споживання товарів з їхнім виробом.

I. Таньший кошт прожитку через заведення винагороди страт на всіх товарах куплених для вжитку або спожиття.

II. Збільшення купної спосібности споживачів при помочі видавання грошей, необтяжених довгом, у виді дивіденд, пенсій, тощо.

Без додаткової купної спосібности відповідний розподіл товарів неможливий.

3. Тяжке питання довгу.

а) Ми є дуже за тим, щоби перестати вичити гроші, які творять довги й від яких треба платити проценти, а також щоби знизити проценти й кошти колектування.

б) Закони про довги повинні бути змінені так, щоб дати забезпечення власникам домів та припинити неоправдане викидування з власних хат.

в) Видавання грошей, необтяжених довгом і процентами, або творення кредиту облегшить людям збірний тягар їхніх довгів і отворить двері до господарської свободи.

Грошеві магнати будуть далі панувати над нашою провінцією, хібаже нарід зажадає своїх прав.

4. Кайдани податків.

а) Коли основні засади Суспільного Кредиту увійдуть у життя, податки поволі зникнуть.

б) Заки ми дістанемо в свої руки контролю грошей і кредиту, що до нас належить, треба зсунути податковий тягар з плечий одиниць на плечі грошевих підприємств.

Нехай платять грошеві підприємства, бо в їхніх руках є капітал з грішми.

5. Питання виховання й суспільної обслуги.

а) В школах треба зараз завести таке навчання, якого вимагає Новий Суспільний Лад.

б) Ми попираємо агресивну й поступову програму, що змагає вишколити й дати заняття нашим молодим людям і старшим.

в) Ми стоїмо на становищі, що Домініяльний Уряд мусить взяти на себе повну грошеву відповідальність відносно злочинців, допомоги безробітним, шпиталів для божевільних, старечих пенсій і регабілітації повернувших вояків, але з умовою, що завідування цими справами останеться під судівництвом провінції. Далі ми уважаємо, що він повинен перебрати на себе справедливу частину грошевої відповідальности за публичне здоровля, освіту й допомогу матерям.

Не можна сподіватися від суспільного ладу з вісімнадцятого століття, щоби він полагоджував як слід питання двадцятого століття.

6. Основна індустрія — хліборобство.

а) Треба конечно допомагати збутові рільничих і молочарських продуктів та худоби через:

I. Кращий нагляд над головнішими дорогами.

II. Домагання нижчих і більш справедливих перевозових оплат.

III. Вишукування закордонних ринків збуту для виміни товарів.

б) Розвиток рільничої індустрії підтримувати:

I. Уложенням певного плану відносно посушливих областей і асекурації збіжжя.

II. Рухливістю у винищуванню шкідливих бурянів і прининенню забирання урожайної землі вітрами.

III. Поліпшенням стану пасовиськ і сінокосів.

IV. Агресивною програмою в справі плекання расової худоби.

Більша продукція й кращі ринки збуту дадуть більше купної спосібности в руки споживачів.

7. Питання публичного здоровля.

а) Більш доступна й краща лікарська допомога для всіх частей провінції.

б) Ми є за остаточним заведенням державної лікарської обслуги.

Головною передумовою щасливого життя є добре здоровля.

8. Завідування судівництва.

а) Домагаємося справедливости й рівних прав для всіх, багатих і бідних однаково.

б) Ми хочемо, щоби судові приписи як поступати при розправах були прості і щоби зменшити судові кошти.

Рівні права для всіх — особливі привілеї для нікого.

9. Захист свобіди.

а) Ми є проти війни й домагаємося применения всіх способів, щоби не допустити до неї.

б) Ми є дуже за тим, щоби на випадок оборонної або зачіпної війни переведено вперед мобілізацію майна, а потім мобілізацію населення.

Людське життя вартніше, ніж матеріяльні багатства.

10. Загальна реорганізація й планування.

а) Реорганізація кожного департаменту в уряді, коли виявиться, що він не працює як треба або розтрачує державні гроші.

б) Перевести точну перевірку природних багатств провінції, щоби знати, кілько потрібно вдома, а кілько можна вивезти заграницю.

в) Негайно застановитися над способами оподаткування, щоби їх направити або поліпшити.

Коли є відважний і здібний уряд то поступ певний.

Як годитеся з нашою політикою, поможіть нам!

ЯК ВИ МОЖЕТЕ ПОМОГТИ?

1. Скличте сусідів, що піддержують цілковито цю програму та хотять стати проти старих партій і грошевих монополістів.

2. Зорганізуйте групу! В групі може бути не менша 15 членів. Виберіть голову, його заступника й писаря-скарбника.

3. Завізвіть членів дати грошеву допомогу в кампанії. Писар-скарбник повинен зробити список всіх жертводавців і вислати зібрану суму й копію цього списка до окружного начальника (Zone Supervisor) або його заступника.

4. Також конечне вибрати "скрутинірів" на день виборів та пояснити їм докладно, що вони мають робити.

5. Підтримайте рух з усієї сили працюючи невтомно для свойого кандидата.

ПОДУМАЙТЕ НАД ЦІЄЮ СПРАВОЮ!

ЛЮДЕ ПОВИННІ СТАВИТИ СВОЇ ДОМАГАННЯ Й ТАК ДОВГО СТОЯТИ ПРИ СВОІМ, ДОКИ НЕ ДІСТАНУТЬ, ЧОГО БАЖАЮТЬ.

ОРГАНІЗАТОР НА САСКАЧЕВАН

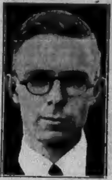

Вд. Е. С. Меннінг

Головним організатором СК на західню Канаду є Вд. Е. С. Меннінг, провінціяльний секретар і міністер промислу й торговлі, що зазято працює, щоб вибрати СК уряд в Саскачевані. П-н Меннінг в албертійському уряді є, так сказати б, другий по премієрові Ейбергартові щодо відповідальности й здібности. П-н Меннінг також відїхав другий раз до Саскачевану в понеділок.

КАНАДА ВИПРОБУЄ СК

Коли населення Канади хоче щоб СК випробувати в Алберті, то добре, а як ні, то буде випробовувати ціла Канада, — сказав премієр Ейбергарт на вічу в Саскатуні. За останніх 6 днів він говорив в 11 місцевостях. Саскачеванці живо інтересуються СК. Доказом цього є що віча СК притягають велике число людей. У Бруно (21-го) було коло 1400 учасників, в Мус Джо (24-го) 1200. — Дост. Е. С. Меннінг каже, що СК виграють вибори в Саскачевані та створять свій уряд.

А. Г. ГЛИНКА В САСКАЧЕВАНІ

Українські суспільно - кредитовці в Саскачевані певне радітимуть, що між суспільно-кредитовими промовцями з Алберти, що беруть участь у передвиборчій кампанії, знаходиться й п. Антоній Г. Глинка з Едмонтону, редактор і видавець часопису "Суспільний Кредит". П-н Глинка поверне з Саскачевану аж 10 червня, тому ті околиці в Алберті, що хочуть мати п-на Глинку в себе тепер, мусять зачекати аж до 10 червня.

ГАРДИНЕР БЕРЕ УЧАСТЬ В КАМПАНІЇ?

Домініяльний міністер рільництва, Дост. И. Г. Гардинер, є одиноким членом федерального уряду, що буде брати участь у передвиборчій кампанії в Саскачевані.

Знаючи, що суспільно-кредитовці під проводом премієра Ейбергарта дадуть сильну опозицію, а тимбільше виведуть на денне світло лихо теперішньої системи, як і тих, що її загально піддержують, було треба конечно оправдати кроки й тактику домініяльного уряду перед саскачеванцями.

Чи нарід захопиться таким оправданням, то це є питання, а вислід загальної опінії буде тонкий на 8-го червня.